

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobců: **I. T., I. D.**, která podala žalobu jménem tehdy nezletilých dětí **V. T., a P. T.**, zastoupených Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou AK se sídlem v Hradci Králové, U Soudu 388/1, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 6. 2015, č. j. OAM-214/ZA-ZA14-K01-2014 a č. j. OAM-211/ZA-ZA14-K01-2014, **t a k t o :**

- I. **Žaloby se z a m í t a j í .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný správní orgán vydal dne 1. 6. 2015 rozhodnutí, jimiž neudělil mezinárodní ochranu podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jak matce tehdy dvou nezletilých dětí V. a P. (a těmito dětem), tak jejich otci I. T.. V mezidobí syn V. dosáhl zletilosti, krajský soud tedy akceptoval, když při jednání dne 27. 6. 2016 udělil syn své matce plnou moc k projednání žaloby. Krajský soud dále konstatoval, že obě vydaná rozhodnutí spolu skutkově souvisejí a se souhlasem účastníků spojil obě žaloby v souladu s ust. § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s. ř. s. – ke společnému projednání.

Žalobci shodně namítali, že žalovaný se měl důkladněji v průběhu správního řízení zabývat situací na Ukrajině, zejména rozbroji mezi rusky a protirusky smýšlejícím obyvatelstvem, toto však neučinil, ani přes zprávy, předložené žalobci. Konflikt na Ukrajině je v současné době znám celému světu, žalobci jsou přesvědčeni, že v případě návratu jsou ohroženi nebezpečím eskalujících nepokojů v místě jejich bydliště, dopravením vojenské techniky a materiálu se situace jen zhoršila, napětí a možné ohrožení životů je všudypřítomné. Žalobkyně pak s ohledem na své zdravotní problémy pociťuje v případě pobytu na Ukrajině strach o svůj život, je pro ni nezbytný stálý přísun medikamentů, kvalitní zdravotnictví s odbornou léčbou potřebuje i její syn. Žalobci posléze žádali doplnit svoji žalobu o provedení důkazů, soudu předložili zprávy, jejichž části obsahu soud přeložil do českého jazyka a provedl jimi důkaz při jednání soudu. Jedná se o následující podklady:

- Nebezpečí na východě a jihu Ukrajiny k 21. květnu: hodnocení od skupiny IS (infografika), která popisuje napjatou situaci v květnu 2015 v Luhanské, Doněcké, Charkovské, Dněpropetrovské a Záporožské oblasti, podrobněji se zabývá teroristickými útoky a diverzní činností v Oděské oblasti,
- Doporučení ve věci mezinárodní ochrany v souvislosti s událostmi na Ukrajině – doplněná verze III – Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky – září 2015 – pojednávající o vývoji situace zejména v blízkosti linie kontaktu, zabývá se počtem vnitřně přesídlených osob, pojednává o přiznání „dočasně okupovaného území“ jednotlivým okresům a obcím Doněcké a Luhanské oblasti,
- Deset zemí s největším vlivem terorismu v r. 2014, mezi jejichž pořadí 6 – 10 se poprvé dostala Ukrajina. V r. 2013 na Ukrajině v důsledku terorismu nezemřel nikdo, v r. 2014 však 665 osob, v Oděse se jednalo o 46 úmrtí, hlavně v důsledku činnosti pravicové ukrajinské nacionalistické skupiny Právý sektor, k většině došlo při jednom útoku, kdy byl zapálen Dům odborů, zde zemřelo nejméně 42 lidí.

Z písemného vyjádření správního orgánu ze dne 28. 7. 2015 a 11. 8. 2015 plyne, že žalovaný si není vědom žádného porušení zákona o azylu či správního řádu, odkazuje na obsah spisů, zejména vlastní žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany, jejich výpovědi a informace o zemích původu. Žalovaný zjistil stav věcí, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobci sdělili v průběhu správních řízení, rovněž si opatřil potřebné podklady pro vydání rozhodnutí a tyto považuje za dostatečné. V obou rozhodnutích se žalovaný zabýval podrobně i vnitropolitickou a bezpečnostní situací na Ukrajině, opodstatněnost pro udělení doplňkové ochrany však neshledal, svá tvrzení doložil aktuálními informacemi o zemi původu. K žalobcem namítané korupci v zemi původu poukázal žalovaný na to, že ta se vyskytuje i v zemích s vysokými demokratickými standardy, včetně ČR, toto protiprávní jednání je velmi obtížné potírat. K námitce žalobkyně ohledně jejího zdravotního stavu pak žalovaný uvedl, že jak jejím, tak synovým zdravotním stavem se zabýval na str. 7 napadeného rozhodnutí, s tím, že kvalitativně nižší úroveň lékařské péče v zemi původu není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

Při jednání soudu dne 27. 6. 2016 zástupkyně žalobců namítala nedostatečné vypořádání se s věcí žalobců, např. z rozhodnutí vydaného ve věci žalobce je na str. 3 u jím předložených materiálů uváděno „do ledna 2015, do dubna 2014“, zřejmě bylo využito textu jiných rozhodnutí. Stěžejní námitkou žalobců je

neaktuálnost podkladových zpráv, tyto vypovídají o situaci zejména z průběhu r. 2014, důvodem žádosti rodiny o mezinárodní ochranu je však zhoršená situace v Oděse právě z počátku května 2015 a byla to tato situace, která je vedla k podání žádosti. K tomuto problému též rodina dokládala všechny podklady a zprávy a žádala i jejich provedení před soudem. Soud poté provedl důkaz žalobci předloženými CD nosiči a postupně byla za přítomnosti přihlížejících účastníků řízení přehrána videa, přibližující celkovou situaci na Ukrajině, v Oděse, tam zejména záběry z počátečních mítinků a střetů, dále události z 2. 5. 2014 včetně požáru budovy, v níž zemřeli lidé (jak uváděno shora), následně i průjezdy těžké vojenské techniky Oděsou. Poté žalobce uvedl, že při událostech dne 2. 5. 2014 byli nejen zemřelí, ale oficiálně bylo 250 lidí zraněno, on si myslí, že jich bylo mnohem více. Válka se sice kolem Oděsy ztišila, celé prostředí a situace se ale nelepší. Prosakují informace, že situace je špatná a Porošenko byl požádán krajským úředníkem, aby uvolnil na výročí 2. 5. vojsko, žádosti bylo vyhověno. Materiály popisují, že se nadále konají demonstrace, byly na ně dovezeny i děti, které měly jet na tábor, či na výlet do Kyjeva a jejichž rodiče to ani nevěděli. Články popisují, že v Oděse se nachází mnoho skladů s různými bombami, granáty a jinou technikou, z předkládané zprávy OON a speciální mise k 3. 6. 2016 plyne celková špatná situace, člověk nemá žádná práva, na soudech přetrvává nelegální činnost, jsou zadržováni lidé, k nimž se separatisté krutě chovají. Podklady hovoří o výbuších v Oděse – tyto podklady soud přijal a konstatoval jejich celkový obsah. K dalšímu svazku příloh pak žalobce vypověděl, že jeho otec má proruské smýšlení, matka naopak, je to těžká situace. Půl rodiny je s Ruskem, půl s Ukrajinou. Žalobce má vojenskou povinnost a za takové situace nemůže bojovat. Žalobce je lékař, manželka zdravotní sestra, na Ukrajině není žádné bezplatné zdravotnictví, při nástupu do nemocnice pacient obdrží seznam všeho, co si musí zabezpečit – léky, rukavice, preparáty, musí se mu nosit i jídlo, nemocnice nemá nic. To, co se píše, jsou jen prázdné sliby. Ministerstvo zdravotnictví naprosto ignoruje zakoupení léků a preparátů pro onkologicky nemocné, soudu žalobce předložil účtenku za léky, které musela manželka nakoupit a které musí užívat, jejich ceny za tu dobu vzrostly čtyřikrát. Žena prodělala 2 operace, na stejnou chorobu zemřela matka žalobce a onemocněla i sestra. Situaci by tak rodina nezvládala, nezbyvá, než zůstat v ČR. Žalobce i žalobkyně jsou v současné době zaměstnáni v Jánských Lázních, žalobce jako lékař neurologického centra pro děti a žalobkyně jako asistentka. Zástupkyně žalobců poté připomněla opětovně neaktuálnost podkladů žalovaného, který v říjnu 2015 popsal situaci v Oděse jako společensky konsolidovanou, toto dnešní podklady vyvracejí. Odpovědi, které obdržel žalovaný z Kyjeva, jsou obecné a o situaci v Oděse nevypovídají pravdu. Pokud by žalobce narukoval na vojnu, konkrétní situace rodiny by byla špatná, žalobkyně je nucena brát léky, nebyla by je schopna zaplatit a žít k tomu rodinu. Žalobce je zkušený lékař, pracoval i ve farmaceutické firmě, jeho zkušenosti nekorespondují s předloženou zprávou WHO, kterou předložil žalovaný. Rozhodnutí žalovaného ve věci žalobců hodnotí nesprávně jejich žádosti o mezinárodní ochranu ve vztahu k § 12b) zákona o azylu, žalobci pociťují důvodné obavy před následky ozbrojeného konfliktu, probíhajícího v zemi původu. Oděská oblast, kde žijí, je i historicky zvláštní, žije zde velká část proruský smýšlejícího obyvatelstva. Předložené zprávy žalovaný buď zlehčovat či opominul, tyto však dokládají současnou nedobrou situaci, různé bombové výbuchy a další akce, stát přitom není schopen zabezpečit ochranu práv jednotlivců. Situace není konsolidována, jak uvádí žalovaný, o tom konečně svědčí i vyslání vládních vojsk v květnu 2016 do Oděsy. V případě povolání žalobce do armády by prakticky musel bojovat proti ruský smýšlejícím, tedy vlastně proti části

své rodiny, byl by povolán již zletilý syn. Vojenské velení Ukrajiny je přitom nejednotné, došlo by k neúměrnému nebezpečí ohrožení jejich životů. Možnost odmítnutí vojenské služby je víceméně na papíře, mnoho mužů se vojně vyhýbá, fakticky toto nepřichází v úvahu. Z důvodu neutěšené situace v léčbě onkologicky nemocných přichází u rodiny v úvahu i udělení azylu humanitárního, správní orgán zde vybočil ze své správní úvahy, blíže se argumentací žalobkyně nezabýval. Situace možné doplňkové ochrany pak dopadá na všechny členy rodiny, hrozí jim jak nebezpečí ze strany separatistů, tak i ukrajinsky smýšlejících, kteří se mohou domnívat, že patří k rusky smýšlející rodině. Polovina podkladových zpráv nebyla pro případ rodiny aktuální, byla datována do března 2014, nicméně oni požádali o mezinárodní ochranu na základě událostí z května. O těchto předložili dostatek podkladů žalobci, těmito se však žalovaný nezabýval. Žalobci proto navrhuji zrušení napadených rozhodnutí, vrácení věcí k dalšímu řízení. Jako náhrada nákladů řízení bude účtována odměna právního zastoupení rodiny.

Pověřená pracovnice správního orgánu plně odkázala na písemná vyjádření ve věcech, soudu předložila zprávu o bezpečnostní situaci v Oděse z října 2015, reagující na aktuální události z května 2014, která hodnotí následnou situaci jako nevymykající se situacím v jiných oblastech. Druhý podklad – WHO – popisuje zdravotní systém na Ukrajině za r. 2015, považuje ji za obecně dostatečnou, nenaplnující podmínky ust. § 14a) odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný odkazuje na podrobná odůvodnění obou rozhodnutí, zdůrazňuje, že situace na Ukrajině není hodnocena jako totální konflikt, zdejší ozbrojený konflikt nedosahuje intenzity, která by každého civilistu vystavovala z důvodu jeho pobytu na území vážné újmy ve smyslu § 14a) zákona o azylu. Z podkladů je jasné, žalovaný pak toto ani nespornuje, že na východě Ukrajiny jsou zasaženy konfliktem zejména Doněcká a Luhanská oblast. Žalovaný vážnost situace v Oděse, zejména události 2. 5. 2014 nespornuje, z dalšího vývoje je však patrné, že k dalším podobným situacím nedochází, žalobci konečně mohou v případě návratu do země původu využít vnitřního přesídlení – k tomu, aby tak neučinili, nemají objektivní důvody. Dosavadní judikatura, pojednávající o vojenské povinnosti, je ustálená, povolání do armády není azylovým důvodem, a to ani při riziku účasti na bojových akcích či při případném potrestání za nenastoupení služby. Žalovaný pak ani nezlehčuje zdravotní situaci žalobkyně, podrobně ji však zhodnotil a důvody, hodné zvláštního zřetele, neshledal. Žalobkyně i její syn byli v zemi původu léčeni, žalobkyně prodělala operace, užívala léky a byl jí rovněž přiznán invalidní důchod. U žalobce shledává žalovaný zejména důvod legalizace zdejšího pobytu, sám uvedl, že hlavním důvodem jeho cesty byla nostrifikace diplomu, vykonání zkoušek a snaha získat zaměstnání. Z lidského hlediska je postup žalobců pochopitelný, azylově relevantní důvody však u nich shledány nebyly a je potřebné, aby situaci řešili prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Žalovaný z uvedených důvodů navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Soud provedl důkaz skutečnostmi, plynoucími ze správních spisů. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 14. 5. 2014, uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti. Jeho matka v r. 2012 zemřela, otec žije v Nikolajevské oblasti. Spolu s ním žádá o udělení mezinárodní ochrany jeho družka a dvě děti. Na Ukrajině žije jeho sestra a dvě dospělé dcery. Do příjezdu do ČR 1. 5. 2014 žil žalobce na Ukrajině. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. Má VŠ vzdělání, je lékař. Na Ukrajině vlastní chatu. Jako

důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že v zemi původu je válka, bojí se, že brzy dorazí i do jejich města, zde nostrifikoval svůj diplom a chtěl by zde pracovat, přeje si, aby jeho děti zde získaly dobré vzdělání. Při jejich odjezdu byla situace napjatá, ve městě docházelo ke konfliktům, demonstracím, tady se pak dozvěděli, že se situace ještě prudce zhoršila. Južnyj je 30 km od Oděsy, nachází se tam 2 strategické objekty, přístav a chemická továrna. Všechny strany mají o tyto objekty zájem, město má 30 tisíc obyvatel. Nepokoje z Oděsy přicházely i do Južného, lidé se začali dělit na proruské a proukrajinské. Matka družky jim situaci nastínila a rozhodli se proto zde zůstat a požádat o azyl. Už před jejich odjezdem byla ve městě rozmístěna těžká vojenská technika včetně tanků, vojáci stavěli zátarasy a zábrany. Žalobce je toho názoru, že Putin se nezastaví, půjde dál a žalobce nechce, aby jeho děti vyrůstaly ve válce. Chtěl by pracovat v ČR jako lékař. Kdyby se vrátil, musel by jít střílet, toto nechce. V průběhu pohovoru dne 14. 5. 2014 žalobce vypověděl, že ve vlasti pracoval jako lékař, a to u první pomoci a jako primář, také u farmaceutické společnosti. Družka pracovala jako zdravotní sestra na poliklinice. Od r. 2011 žalobce přemýšlel o možnosti práce v ČR, po smrti matky onemocněla družka a sestra. Obě se pak vyléčily, v r. 2012 navštívil žalobce ČR, odevzdal své dokumenty na Karlově univerzitě za účelem nostrifikace diplomu, která posléze proběhla. Dne 2. 5. 2014 přijeli do ČR za účelem složení zkoušky, domluvení práce, vízum měli do 25. 5. 2014. Zde se pak ale dozvěděli o událostech doma. Před odjezdem vnímal změny, lidé se stavěli buď na stranu proruskou, či proukrajinskou, bylo napětí, ale vláda s tím nic nedělala, před odjezdem již byly v místě bydliště tanky. Přestěhovat se nemá smysl, na západě Ukrajiny by žalobce neměl práci, je tam vysoká nezaměstnanost, ani není kde bydlet. V žádné straně žalobce nebyl, ale netajil se se svým proukrajinským názorem. Někteří lidé mu za to vyhrožovali, ale k ničemu vážnějšímu nedošlo. Na Ukrajině je velká korupce, nastínil svůj problém s elektřinou na chatě. Nechce, aby se jeho děti učily tento systém úplatků za cokoliv. Dne 14. 5. 2014 byl žalobce seznámen s podklady žalovaného. V rámci dalšího seznámení s podklady dne 21. 4. 2015 uvedl, že mezi lidmi jsou velké neshody ohledně dalšího směřování Oděské republiky, i v rámci rodin, dochází k násilnostem na majetku. Ukrajina je zkorumpovaná, toto zůstalo, každá nastupující garnitura se mstí té bývalé, jeho rodiče jsou v pořádku. Na CD je zachycena situace v jejich městě, soustředění armády a techniky, k těmto událostem došlo po jejich odjezdu.

Ze správního spisu žalobkyně plyne, že podala jménem svým a svých nezletilých dětí žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 14. 5. 2014, uvedla, že je státními občany Ukrajiny, ukrajinské národnosti, rodiče žijí v Oděské oblasti. Současně s nimi žádá o azyl i její druh, otec dětí, I. T. Žalobkyně je pravoslavného vyznání, nikdy nebyla politicky organizována, má SŠ vzdělání – je zdravotní sestrou. Na Ukrajině vlastní byt a pobírá invalidní důchod II. stupně. K důvodům své žádosti žalobkyně vypověděla, že do ČR přijela rodina proto, aby rodiče nostrifikovali diplomy, manžel je lékař. Když přijeli do ČR, v Oděse došlo k těm krvavým událostem. Situace předtím byla napjatá, lidé se hádali, někdo sympatizoval s ruskou, někdo s ukrajinskou stranou. Oděsa je z tohoto pohledu zvláštní město, přístav a továrny budovali lidé z celého bývalého SSSR, mnoho se jich proto hlásí k Rusku. V Južném, kde rodina bydlí, byly mítinky, ona na ně nechodila, ale je proukrajinská, v práci se dost lidé hádali, i s matkou měla odlišný názor, otec je zase proukrajinský. O mezinárodní ochranu žádá kvůli situaci, která tam vznikla, byly stálé konflikty, měla strach o děti. Do Južného přivezla armáda vojenskou techniku, asi 500 m od jejich domu ji hlídali pohraničníci, byly postaveny valy z pytlů písku.

Žalobkyně musí brát ještě 4 roky léky, má strach z jejich případné nedostupnosti. Přeje si, aby syn nepoznal špínu korupce, aby mohl studovat, prostě, aby děti žily v klidné společnosti. Syn nevidí na pravé oko, na Ukrajině by měl omezenou možnost zaměstnání. Žalobkyně podstoupila první operaci v r. 2012, musí brát léky. V rámci pohovoru pak žalobkyně téhož dne uvedla, že pracovala jako sestra na poliklinice přístavu v Južném, po nemoci jako sestra na příjmu. Druh pracoval jako lékař první pomoci, primář na poliklinice v Kobljevu a též ve farmaceutické společnosti. V březnu 2014 byl propuštěn, preparáty, které měl na starosti, nedostaly licenci. Rodina odjela, protože si chtěli nostrifikovat diplomy a pracovat zde. Doma je špatná ekologie kvůli chemické továrně, matka druha zemřela na rakovinu, hledali místa, kam případně odjet, v ČR byla možnost práce, chtěli se učit česky. V Praze žije jejich známá, která jim s doklady pomáhala, poslali je už v r. 2012. Dostali česká víza, zkoušky se konaly 6. 5. 2014 na Karlově univerzitě. Jenže pak došlo k uváděným událostem v Oděse a proto se rozhodli požádat o azyl, normálně by se byli bývali ještě vrátili. Manžel se zkoušek nezúčastnil, neměli na to pomyšlení. Jejich rodiče problémy nemají, v práci si ale lidé po Majdanu nadávali, pamatovali ještě doby SSSR a hodně jich tíhlo k Rusku. Na jejich území byl v souvislosti s událostmi na Krymu i větší pohyb vojenských sil, jezdily tanky, když jela rodina na chatu, všude byli vojáci. Přestěhovat se nemělo cenu, myslí si, že Rusko zabere celou Ukrajinu, bojí se vývoje v zemi. K svému zdravotnímu stavu a léčbě žalobkyně uvedla, že všude ve zdravotnictví platila úplatky, i za medikamenty k operaci. Přes internet jsou ve styku se sestrou druha, uvádí, že doma panuje dost agresivní nálada mezi lidmi. Žalobkyně též byla seznámena s podklady žalovaného 2 x, a to 14. 5. 2014 a 21. 4. 2015.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že

je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

Po projednání věci, přezkoumání napadeného rozhodnutí a správního spisu a provedení výše uvedených důkazů krajský soud dospěl k závěru, že námitky žalobců nejsou z pohledu azylové relevance důvodné. K námitce žalobce, a po jednání soudu i jeho již zletilého syna, že nechce narukovat do vojenského konfliktu a střílet, tedy proti hodnocení tohoto problému žalovaným na str. 7 rozhodnutí ve věci žalobce, soud konstatuje, že na základě veškeré dosavadní judikatury se shoduje s uvedeným hodnocením žalovaného, který poukázal na to, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností a přitom odkázal jak na Úmluvu o právním postavení uprchlíků z r. 1951, na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, ale i Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod. Krajský soud považoval toto hodnocení za zákonné a správné, neboť takové závěry učinil již v mnohých rozhodnutích i Nejvyšší správní soud v Brně, ve věcech, které NSS projednával právě k tvrzením občanů Ukrajiny, kteří nechtějí ze svého přesvědčení bojovat v ukrajinské armádě v přetrvávajícím konfliktu. Žalovaný ve svém odůvodnění využil závěrů rozhodnutí Vrchního soudu v Praze čj. 6 A 508/97, Nejvyšší správní soud však již citované závěry podrobně popsal a odůvodnil zcela aktuálně např. ve svém rozhodnutí čj. 6 Azs 113/2015 ze dne 4. 8. 2015 a mnoha dalších. Žalobcova námitka byla proto v uvedeném směru hodnocena soudem jako nedůvodná.

V dalším se pak krajský soud i v průběhu dokazování, jak výše uvádí, podrobně zabýval zhodnocením dřívější i aktuální bezpečnostní situace v Oděse, tedy v místě bydliště rodiny žalobců. Na str. 6 rozhodnutí, vydaného ve věci žalobce, a na str. 5 – 6 ve věci žalobkyně a jejích dětí, žalovaný hodnotil bezpečnostní situaci na Ukrajině, konkrétně pak v Oděse, připomněl události z května 2014, k nimž došlo

v Domě odborů a nesporoval politické napětí, v místě panující. Uvedl, že tam dochází k explozím, označovaným za teroristické akty, což vyvolává reakci ze strany státních orgánů Ukrajiny, které do Oděsy vysílají hlídkové jednotky. Žalovaný však též připomněl, že situace je státními orgány za účelem zajištění bezpečnosti řešena, což plyne i z výpovědí žalobců o přísunu vojenské techniky. Žalobci hovořili o určitých problémech, které panují mezi obyvatelstvem, a to jak v rodinách, tak na pracovištích, které pak samozřejmě kulminují i při veřejných shromážděních. Žalobci však nehovořili o konkrétních atacích, popisovali spíše výměnu názorů, jak v rodině, tak na pracovišti. Tato situace je jistě z lidského pohledu nepřilíš utěšená, nicméně nelze ji hodnotit jako azylově relevantní pronásledování či vážnou újmu ve smyslu ust. § 12 či 14a) zákona o azylu. Protože žalobci sdělili, že přicestovali do České republiky ve snaze dovršit zdejší možné pracovní zapojení v budoucnosti a plánovali návrat zpět, považuje soud za vcelku vyřešenou otázku případného pronásledování žalobců v zemi původu a v tomto směru plně odkazuje na odůvodnění žalovaného v obou rozhodnutích, která azylově relevantní pronásledování neshledala. Pokud žalobci namítali nedostatečné zhodnocení jimi sdělených skutečností ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, soud je přesvědčen, že jak provedené důkazy, tak i skutečnosti, plynoucí z podkladových zpráv, nelze hodnotit jako azylově relevantní pronásledování z důvodu národnosti či příslušnosti k určité skupině, neboť nevraživost proruský a proukrajinsky smýšlejícího obyvatelstva je celostátním problémem, který se výrazně projevil po událostech na Ukrajině, nicméně se jedná o problém, doléhající na veškeré obyvatelstvo a jemuž se státní orgány snaží čelit a tento řešit. Pokud pak dochází k určitým střetům a demonstracím, je potřebné vidět, že k takovým projevům nevraživosti dochází často i mezi obyvatelstvem různých zemí Evropy, které jsou považovány za demokratické a v nichž žije obyvatelstvo různých národností. Žalobci naopak poukazovali shodně na to, že se do země původu nevrátili z toho důvodu, že po jejich příjezdu do ČR došlo k událostem v Oděse z 2. 5. 2014 a poté se již skutečně do svého bydliště obávali vrátit z důvodu své bezpečnosti. Obávali se tak o svůj život a zdraví a tedy případné následky naplnění podmínek, upravených ust. § 14a zákona o azylu. Zde však krajský soud připomíná, že od popsanych událostí se zcela zřejmě jedná o ojedinělé snahy o narušení klidného vývoje situace, které rozhodně nelze z pohledu azylové relevance hodnotit ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Pokud by však rodina přesto nepovažovala za možné v místě dřívějšího bydliště žít v současném období z hlediska prevence jakéhokoliv případného excesu, je zde možnost vnitřního přesídlení, která, pokud může přicházet v úvahu, má vždy přednost před vyhledáním ochrany v jiném státě. V daném případě pak je zcela nepochybné, že kromě východní části Ukrajiny je na zbylém území situace, kterou zcela jistě nelze hodnotit jako jakkoliv nebezpečnou a rodina tak má možnost přesídlit do jiného místa země. V tomto směru pak krajský soud poukazuje na situaci, řešenou rozhodnutím NSS ze dne 28. 7. 2009 pod sp. zn. 5 Azs 40/2009, kdy soud připomněl, v souladu s kvalifikační směrnicí, že spolehnout na možnost vnitřní ochrany lze za situace, kdy je jiná část země pro žadatele dostupná, přesun je účinným řešením proti případné vážné újmě v původní oblasti, žadateli přitom nehrozí navrácení do původní oblasti a ochrana v této jiné části země splňuje minimální standardy ochrany lidských práv. Všechny podmínky byly soudem zkoumány kumulativně a soud bral ohledy na celkové poměry panující v zemi původu žadatelů i na jejich osobní poměry. To, že by přesídlení jistě s sebou neslo určité problémy, je nepochybné, nicméně celkově situace zcela jistě nenaplní azylově relevantní podmínky, neboť i opuštění země původu celé rodiny a odjezd do ciziny způsobily nestandardní situaci. Soud

zdůrazňuje, že ČR, ani jiné země EU nepovažují konflikt na Ukrajině za totální ve smyslu azylově relevantního ozbrojeného konfliktu s důsledky poskytování mezinárodní ochrany.

K námitce žalobkyně o stoupající ceně léků a nutnosti je užívat a tím pádem o jejích obavách z případného návratu co do možností její léčby soud konstatoval, že žalovaný její situaci hodnotil na str. 7 – 10 jak v souvislosti s ust. § 12 písm. b), tak § 14, i pro případ návratu do vlasti. Žalobkyně byla ve vlasti léčena, pobírala invalidní důchod a užívala léky, soud zde zdůrazňuje, že ani v ČR není lékařská péče a léčiva bezplatná. Na Ukrajině dle předložených podkladů a zprávy žalovaného (viz shora) je jistě v souvislosti s celkově nedobrou ekonomickou situací i situace ve zdravotnictví ve srovnání s ČR horší, nicméně i zde je nutné vidět, že potřebná léčba včetně operace žalobkyni poskytována byla, užívala i léky a správní úvaha, která je v souvislosti s případným poskytnutím azylu humanitárního charakteru plně v kompetenci správního orgánu, nebyla v rozporu s nároky, které na tuto klade dosavadní judikatura českých soudů. Pokud pak žalobci uváděli, že chtějí, aby jejich děti žily v klidné společnosti, mohly studovat a nepoznaly korupční jednání, je taková argumentace opět z lidského pohledu zcela pochopitelná, nicméně nemůže naplnit kritéria možného poskytnutí mezinárodní ochrany, upravená českým zákonem o azylu, který azylovou argumentaci pojímá vcelku striktně, ovšem v duchu evropské úpravy. Krajský soud plně odkazuje na řešení situace rodiny prostřednictvím zákona o pobytu cizinců, který obsahuje instituty, jejichž možností může využít.

Soud připomíná, že zástupkyně žalobců sdělila, že v rozhodnutí žalovaného jsou např. na str. 3 rozhodnutí ve věci žalobce jiná data, takže bylo zřejmě použito rozhodnutí v jiné věci. Ze správního spisu plyne, že žalobce skutečně žalovanému předložil podklady dne 23. 7. 2014, další pak 30. 9. 2014, soud tak žádnou namítanou diskrepanci v uvedeném smyslu neshledal. Žalovaný měl při hodnocení situace na Ukrajině a konkrétně v Oděse jak podklady z r. 2014, tak i pozdější a soud jejich nedostatečnost neshledal, naopak konstatuje, že jsou objektivně z různých zdrojů a v dostatečném rozsahu, jsou součástí správního spisu a citovány v obou rozhodnutích ve věci rodiny. Žalobcům nebyla udělena dvěma rozhodnutími správního orgánu mezinárodní ochrana, postup dle § 13 či 14b) zákona o azylu tak nebyl možný.

Po přezkoumání a projednání věci je tedy soud přesvědčen, že se řádně zabýval všemi námitkami žalobců, vyhodnotil po provedení všech důkazů, že situace v Oděse jako místě bydliště rodiny není zcela poklidná, nicméně není ani nebezpečná ve smyslu hrozby vážné újmy v azylově relevantním smyslu a rodina může nastalou situaci v případě návratu do země původu řešit i vnitřním přesídlením. V rozhodnutích správního orgánu soud neshledal vážnějšího pochybení, s jeho argumentací souhlasí, nebyla shledána ani žádná vada řízení. Vzhledem k zjištěnému závěru pak soud využil postup, upravený ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. a žaloby jako nedůvodné zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalovaný správní orgán, který měl ve věcech úspěch, náhradu nákladů řízení nežádal. Odměna právního zastoupení žalobců, kterým soud ustanovil zástupcem advokátku, byla soudem řešena samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 30. června 2016

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně